

**Cyfoeth
Naturiol**
Cymru
**Natural
Resources**
Wales

Llywodraeth Cymru
Welsh Government

Y Rhaglen Diwygio Mynediad

Adroddiad Dadansoddi: Diwygiad 2B

Cyfyngiadau Dros Dro ar Lwybrau Cyhoeddus

Crynodeb Gweithredol Diwygiad 2B

Darpariaethau dros dro i hwyluso cau hawliau tramwy cyhoeddus am gyfnod byr a rheoli stoc ar hawliau tramwy cyhoeddus

Crynodeb o fwriad y polisi ar gyfer Diwygiad 2B:

"Gwella prosesau a lleihau beichiau cysylltiedig â darpariaethau dros dro i hwyluso cau hawliau tramwy cyhoeddus a llwybrau ceffylau am gyfnod byr a rheoli stoc ar hawliau tramwy cyhoeddus a llwybrau ceffylau. Hefyd, i ganiatáu mwy o hyblygrwydd mewn perthynas â rheoli stoc ar hawliau tramwy cyhoeddus ac yn gyfagos iddynt wrth wneud y rhwydwaith yn fwy hygyrch ar gyfer y cyhoedd."

Ystyriwyd tri opsiwn i gyflawni bwriad polisi 2B, sef:

- i. Darparu proses syml ar gyfer dargyfeirio hawliau tramwy cyhoeddus am gyfnod byr drwy dirfeddianwyr cofrestredig yn defnyddio hysbysiad i'r awdurdod priffyrdd lleol.¹ Byddai hysbysebu ar-lein heb yr angen am hysbysebu yn y wasg. Byddai angen i'r tîrfeddiannwr ddarparu llwybr amgen addas gydag arwyddion; byddai'r gwriad, gyda map, yn cael ei gyhoeddi ar-lein. Gellid gwneud hysbysiadau gan y tîrfeddiannwr ar gyfer mesurau rheoli stoc a rhesymau penodol eraill ac ni fyddai angen cymeradwyaeth ymlaen llaw gan yr awdurdodau.
- ii. Byddai cod statudol mynediad awyr agored gorfodadwy yn cynnwys darpariaeth o bwerau ar gyfer tîrfeddianwyr i ddargyfeirio mynediad cyhoeddus am resymau rheoli tir penodol. Byddai'n rhaid i dirfeddianwyr hysbysu'r awdurdod priffyrdd lleol o wyriadau a darparu llwybr amgen addas, gydag arwyddion a hysbysiadau cysylltiedig.
- iii. Darparu mecanwaith statudol ar gyfer awdurdodau priffyrdd lleol i ddargyfeirio hawliau tramwy cyhoeddus dros dro am gyfnod byr am resymau rheoli tir amaethyddol penodol. Byddai gan dirfeddianwyr yr hawl i wneud cais am wyriadau o'r fath i hawliau tramwy cyhoeddus ar eu tir, a fyddai'n rhaid iddo gael ei gymeradwyo gan yr awdurdodau. Byddai llwybr amgen addas ac arwyddion ar y safle yn cael eu darparu gan y tîrfeddiannwr; byddai'r gwriad, gyda map, yn cael ei hysbysebu ar-lein. Byddai'r ddeddfwriaeth yn cael ei modelu ar adran 135A o Ddeddf Priffyrdd 1980.

Materion allweddol a nodwyd ar gyfer cyflawni opsiynau 2B oedd fel a ganlyn:

- Dylid cymhwyso dull sy'n cyfyngu lleiaf ar fynediad gydag unrhyw ddiwygiad 2B, fel gyda gwaharddiadau a chyfyngiadau y Ddeddf Cefn Gwlad a Hawliau Tramwy, gan gydbwysu'r buddiannau i dirfeddianwyr a'r cyhoedd
- Gallai effaith opsiynau fod yn sylweddol. Fodd bynnag, i'w hasesu'n fwy cywir, bydd angen datblygu opsiynau 2B ymhellach, yn enwedig y rheolau a gweithdrefnau manwl, e.e. diffinio'n fanylach pa resymau amaethyddol neu reoli tir eraill y gellir eu defnyddio ar eu cyfer, cyfnodau hysbysu, a pha mor aml ac am ba hyd y gellir defnyddio gwiriadau ar dirddaliad.
- Dylai llwybrau amgen ddarparu hygyrchedd cyfwerth ar gyfer defnyddwyr mynediad i'r hawl dramwy gyhoeddus sydd wedi'i dargyfeirio.
- Mae angen pennu ym mha ffordd y mae tîrfeddianwyr ac awdurdodau priffyrdd lleol yn atebol ac yn gyfrifol am lwybrau sydd wedi'u dargyfeirio ac mae angen i'r penderfyniad hwn gael ei lywio gan gyngor cyfreithiol pellach.
- Cefnogwyd gweithdrefnau ar-lein, gan gynnwys hysbysiadau a hysbysebu ar gyfer gwiriadau dros dro, ar draws buddiannau sectoraidd.

¹ Mae'r awdurdod priffyrdd lleol yn swyddogaeth awdurdodau lleol unedol.

- Cytunwyd yn fras ar weithdrefnau cwynion ar gyfer y tri opsiwn fel rhywbeth angenrheidiol i'r cyhoedd godi pryderon, ac fel gwiriad a chosb yn erbyn defnydd amhriodol, fel yr oedd pwerau gorfodi cryfach ar gyfer awdurdodau priffyrdd lleol.
- Mae'r opsiwn 2B(ii) yn ddibynnol ar god mynediad statudol gorfodadwy yn cael ei gyflwyno, sydd heb ei benderfynu.

Cyflwyniad

Gofynnwyd i'r Grŵp Cyngori ar Ddiwygio Mynediad ddatblygu cyngor ac argymhellion i Lywodraeth Cymru ynglŷn â chyflenwi bwriad ei pholisi i ddiwygio deddfwriaeth mynediad hamdden yng Nghymru.

Mae'r broses a sefydlwyd i ddatblygu'r cyngor wedi'i chrynhofi isod:

Y meysydd diwygio deddfwriaethol y mae'r Grŵp Cyngori ar Ddiwygio Mynediad yn eu hystyried yw:

- **Diwygiad 1A:** ymestyn yr hawliau i ddefnyddio tir mynediad presennol o dan y Ddeddf Cefn Gwlad a Hawliau Tramwy
- **Diwygiad 1B:** newidiadau i deddfwriaeth y Ddeddf Cefn Gwlad a Hawliau Tramwy er mwyn ymestyn tir mynediad o dan y Ddeddf i'r arfordir
- **Diwygiad 2A:** ymestyn yr hawl i reidio beic neu geffyl ar lwybrau troed cyhoeddus
- **Diwygiad 2B:** *cyfyngiadau dros dro ar lwybrau cyhoeddus*
- **Diwygiad 3A:** darparu map integredig o fynediad cyhoeddus yng Nghymru
- **Diwygiad 3B:** dull integredig o gynllunio mynediad cyhoeddus yng Nghymru

Am ragor o wybodaeth am broses y Grŵp Cyngori ar Ddiwygio Mynediad a chanlyniadau pob cam hyd yma, ewch i: <https://llyw.cymru/y-grwp-cyngori-ar-ddiwygio-mynediad>

Mae'r adroddiad dadansoddi Diwygiad hwn o'r opsiynau diwygio wedi'i gynhyrchu gan ddilyn tystiolaeth a chyfraniadau eraill y gofynnwyd amdanynt gan:

- Fforymau mynediad lleol [cysylltwyd â 22 ohonynt]
- Aelodau'r Fforwm Mynediad Cenedlaethol [37 sefydliad]
- Aelodau o grwpiau arbenigol y Grŵp Cyngori ar Ddiwygio Mynediad [28 cynrychiolydd]
- Cadw

Derbyniwyd mewnbwn arbenigol gan gynghorwyr polisi mynediad hamdden Cyfoeth Naturiol Cymru, yn ogystal ag arbenigwyr o bob rhan o gylch gwaith y sefydliad, gan gynnwys cadwraeth natur, polisi morol a rheoli tir. Mae adroddiad o'r ymatebion ar gael drwy'r ddolen we a nodir uchod. Dylid nodi y rhoddwyd tystiolaeth a sylwadau ynglŷn â sut y byddai'r opsiwn arfaethedig yn gweithio ac ni ddylid ystyried iddynt nodi cefnogaeth neu wrthwynebiad i'r cynnig.

Mae gan bob maes diwygio adroddiad dadansoddi sy'n defnyddio'r dystiolaeth a'r ymatebion allweddol a dderbyniwyd gan randdeiliaid er mwyn cyflwyno asesiad o bob opsiwn diwygio. Mae'r dadansoddiad hwn yn cynnwys tair prif ran:

- **Tabl asesu meini prawf** sy'n cymharu ffeithiau a materion allweddol ar gyfer pob opsiwn yn erbyn meini prawf y rhaglen sefydledig
- **Sylwebaeth** ar yr opsiynau
- **Tablau diwygio'r opsiynau** – yn crynhoi'r materion i'w hystyried ar gyfer pob opsiwn

Ar draws y meysydd diwygio, 1A, 1B, 2A (ac ati), mae yna nifer o themâu cyffredin wedi'u nodi:

- Gweithgareddau hamdden cyfrifol
- Cydraddoldeb, cynhwysiant a hygyrchedd
- Cyfrifoldebau'r fforymau mynediad lleol o fewn yr opsiynau diwygio
- Gweithgareddau a digwyddiadau masnachol

Er y bydd y themâu hyn yn cael eu hystyried ym mhob maes diwygio, mae adroddiad dadansoddi trawsbynciol ar wahân yn mynd i'r afael â'r materion cyffredin sy'n codi a sut mae'r themâu yn berthnasol ar draws diwygiadau'r Grŵp Cyngori ar Ddiwygio Mynediad. Bydd yr adroddiad dadansoddi trawsbynciol terfynol ar gael hefyd drwy wefan Llywodraeth Cymru - gweler y ddolen [yma](#).

Diwygiad 2B – Darpariaeth dros dro i hwyluso cau hawliau tramwy cyhoeddus am gyfnodau byr a gwaith rheoli stoc arnynt

Crynodeb o fwriad y polisi ar gyfer Diwygiad 2B

Gwella prosesau a lleihau beichiau cysylltiedig â darpariaethau dros dro i hwyluso cau hawliau tramwy cyhoeddus a llwybrau ceffylau am gyfnodau byr a gwaith rheoli stoc arnynt. Hefyd, i ganiatáu mwy o hyblygrwydd mewn perthynas â rheoli stoc ar hawliau tramwy cyhoeddus, ac yn gyfagos iddynt, wrth wneud y rhwydwaith yn fwy hygyrch ar gyfer y cyhoedd.

Tabl 1: Diwygiad 2B Teitlau a disgrifiadau amlinellol yr opsiynau:

2B: Teitl y cynnig amlinellol	Disgrifiad cryno o'r cynnig amlinellol
i. Dargyfeirio neu gau llwybrau drwy hysbysiadau	Symleiddio'r broses o drefnu dargyfeiriad tymor byr drwy hysbysiad heb orfod hysbysebu yn y wasg. Dylid darparu llwybr amgen a'i ddangos ar-lein ac ar lawr gwlad. Mae'n cynnwys ar gyfer mesurau rheoli da byw a rhesymau penodol eraill.
ii. Dargyfeiriad cod mynediad statudol	Cod statudol i ddiffinio'r ddarpariaeth o fesurau amgen a thymor byr er mwyn dargyfeirio mynediad cyhoeddus.
iii. Dargyfeirio dros dro ar gyfer gwaith	Defnyddio'r un mecanwaith sy'n cael ei ddatblygu yn Lloegr i greu dargyfeiriadau dros dro i hawliau tramwy cyhoeddus o dan adran 135A o'r Ddeddf Prifffyrdd

Disgrifiad cryno o'r diwygiadau arfaethedig o fewn Opsiwn 2B(i)

Mae'r opsiwn yn cyflwyno pwerau ar gyfer tiffeddianwyr i hysbysu awdurdodau priffyrdd lleol am gau hawliau tramwy cyhoeddus dros dro ar eu tir, a darpariaeth o lwybr dargyfeirio amgen dros dro, at ddibenion rheoli tir. Byddai deddfwriaeth yn amlinellu'r mathau o weithrediadau rheoli tir y gellid hysbysu cyfyngiadau dros dro ar eu cyfer – byddai'r rhain yn cynnwys rhesymau rheoli stoc penodol. Byddai deddfwriaeth yn gofyn i dirfeddianwyr gofrestru gyda'r awdurdod priffyrdd lleol er mwyn defnyddio'r pwerau. Ni fyddai hysbysiadau yn destun cymeradwyaeth ymlaen llaw gan yr awdurdod priffyrdd lleol.

Byddai rheoliadau yn manylu ar ofynion ar gyfer materion fel: y broses gofrestru, gofynion hysbysiadau, darparu llwybrau dargyfeirio (fel safonau llwybrau ac arwyddion ar lawr gwlad), a chwynion mewn perthynas â'r defnydd o gyfyngiadau. Byddai rheoliadau yn cynnwys y ddarpariaeth o hysbysiadau ar-lein i awdurdodau priffyrdd lleol a'u gwneud hwy a'r cyfyngiadau dilynol ar gael ar-lein i'r cyhoedd. Byddai gwybodaeth am y darpariaethau newydd yn cael ei darparu mewn codau hamdden cyfrifol a chanllawiau cysylltiedig i reolwyr tir, y cyhoedd a rhanddeiliaid eraill, a'i hyrwyddo'n briodol.

Disgrifiad cryno o'r diwygiadau arfaethedig o fewn Opsiwn 2B(ii)

Mae'r opsiwn yn seiliedig ac yn ddibynnol ar gyflwyno cod statudol newydd gorfodadwy (cod mynediad awyr agored statudol) ar gyfer gweithgareddau hamdden cyfrifol yng Nghymru. Byddai'r cod yn cynnwys pwerau ar gyfer tiffeddianwyr i gau hawliau tramwy cyhoeddus dros dro am gyfnod byr at ddibenion rheoli tir, gyda darpariaeth o lwybr dargyfeirio amgen addas.

Byddai'r cod yn amlinellu'r mathau o weithrediadau rheoli tir y gellid gwneud cyfyngiadau dros dro ar eu cyfer a byddai'n eithrio gwaith sy'n effeithio ar hawl dramwy gyhoeddus. Byddai'r amgylchiadau ar gyfer gwyradau yn cael eu manylu ond byddai disgwyl iddynt gynnwys rhesymau rheoli stoc penodol.

Byddai'r cod yn diffinio'r gofynion ar gyfer y llwybr dargyfeirio, uchafswm yr hyd, y safonau llwybr, ac arwyddion a hysbysiadau ar lawr gwlad; byddai cyfrifoldebau hawliau tramwy cyhoeddus yn berthnasol i'r llwybr a ddargyfeirir fel gyda'r hawl dramwy gyhoeddus a ddiffinnir. Byddai cyfyngiadau ynglŷn â'r hyd a/neu'r nifer a'r amser y gellid gweithredu gwyradau ar unrhyw dirdaliad.

Yng nghynigion amgen yr opsiwn, byddai'r cod statudol hefyd yn darparu ar gyfer sut y gall y cyhoedd wneud ei ffordd yn gyfreithlon o amgylch rhwystrau anghyfreithlon a pheryglon ar hawliau tramwy cyhoeddus. Byddai gweithdrefn gwyno ffurfiol yn cael ei sefydlu ar gyfer defnydd gan y cyhoedd a byddai'r awdurdod priffyrdd lleol yn gyfrifol am ei gweinyddu (gan gynnwys rhoi cosb am achosion o dorri'r cod).

Byddai gwybodaeth am y darpariaethau yn cael ei chynnwys yn y cod statudol ac ymgyrch gyfathrebu gysylltiedig; byddai hefyd canllawiau manwl i reolwyr tir, awdurdodau lleol, ac eraill sydd â diddordeb.

Disgrifiad cryno o'r diwygiadau arfaethedig o fewn Opsiwn 2B(iii)

Mae'r opsiwn hwn yn cynnig deddfwriaeth sy'n seiliedig ar adran 135A, sydd heb ei chychwyn, o Ddeddf Priffyrdd 1980, sy'n darparu awdurdodau priffyrdd lleol gyda phwerau yn ôl disgrisiwn i wneud gwyradau dros dro o hawliau tramwy cyhoeddus ar gyfer gweithiau penodol sy'n gysylltiedig ag amaethyddiaeth ac er mwyn rheoli da byw. Byddai gan dirfeddianwyr yr hawl i wneud cais am wyradau o'r fath.

Byddai'r un dyletswyddau a chyfrifoldebau ar gyfer hawliau trawmy cyhoeddus yn berthnasol i llwybrau dargyfeirio dros dro.

Mewn amgylchiadau penodol a chyfyngedig, gellid cau hawl dramwy gyhoeddus heb ddarparu llwybr dargyfeirio amgen. Byddai hyn drwy hysbysiad i'r awdurdod priffyrdd lleol a gellid ei ddefnyddio am gyfnod cyfyngedig yn unig.

Byddai'r ddeddfwriaeth yn darparu rheoliadau i amlinellu'r broses ar gyfer: ceisiadau, penderfyniadau, safonau a hygyrchedd y llwybr ffisegol, arwyddion ar y llwybr a darparu hysbysiadau, hysbysebu ar-lein, a darparu canllawiau/gwybodaeth. Cyfrifoldeb y tiffeddianwr fyddai darparu'r llwybr dros dro, arwyddion a hysbysiadau i'r safon ofynnol.

Roedd elfennau amgen o Opsïwn 3B(iii) yn cynnwys: cynnig mwy o hyblygrwydd ar gyfer awdurdodau priffyrdd lleol i gyfyngu ar y defnydd o rai mathau o ddefnyddwyr dros dro, yn ogystal â chau llwybrau yn llawn. Cynigiwyd hefyd y dylid manylu ar gyfnod ac ehangder yr hawliau trawmy cyhoeddus y gellid eu dargyfeirio dros dro ar dirddaliad o fewn y ddeddfwriaeth ac y dylid bod proses ymgeisio ar-lein ganolog.

Diwygiad 2B: Crynodeb o'r materion sy'n gyffredin i bob un o'r tri opsiwn diwygio

- a. Mae gan yr opsiynau ddiffyg eglurder am y dibenion y byddai'r cyfyngiadau'n cael eu defnyddio ar eu cyfer, a'u graddau, neu nid ydynt yn manylu ar derfynau'r dibenion a graddau hyn, gan ei gwneud yn aneglur pa fathau o effeithiau y byddai ar fynediad cyhoeddus ac i ba raddfa (gweler pwyntiau isod)
- b. Dylid darparu dull cymesur, sy'n cyfyngu lleiaf ar fynediad, i gyfyngu hawliau mynediad y cyhoedd – mewn ffordd debyg i'r hyn a ddefnyddir i ystyried a chymhwyso gwahardiadau a chyfyngiadau ar dir mynediad o dan y Ddeddf Cefn Gwlad a Hawliau Trawmy; mae'n rhaid i ddarpariaethau hefyd fod yn gydnaws â deddfwriaeth cydraddoldeb
- c. Dylid ystyried cyfyngu cwmpas opsiynau i wyriadau dros dro yn unig – e.e. dim pwerau diwygiedig ar gyfer cau llwybrau dros dro heb ddarparu llwybr amgen/dargyfeirio; byddai achosion o gau llwybrau yn defnyddio gweithdrefnau presennol (fel gorchmynion rheoleiddio traffig)
- d. Dylai diwygiadau fanylu cyfyngiadau i bwerau dargyfeirio'n glir, megis: amllder y gellir eu cymhwyso o fewn cyfnod penodol; y cyfnod [bwr] y byddant yn gymwys ar ei gyfer; at ba ddibenion maent yn gymwys; graddau eu defnydd ar dirddaliadau; cymhwysedd i wahanol fathau o ddefnyddwyr hamdden
- e. Mae'n hanfodol fod opsiynau'n darparu (e.e. drwy reoliadau) ar gyfer gofynion safonedig a ddiffinnir ar gyfer llwybrau dargyfeirio, megis aliniad llwybr, safon ffisegol llwybr, lefel gyfatebol o hygyrchedd (gan gynnwys anghenion cydraddoldeb), darparu hysbysiadau ac arwyddion Mae'n rhaid i ddarpariaethau ddarparu ar gyfer awdurdodau priffyrdd lleol, a bod yn ortodadwy ganddynt yn realistig, i fod yn ymarferol
- g. Bydd angen i'r cynigion gydbwysu lleihau beichiau o fewn y system, gan gynnwys ar gyfer tiffeddianwyr ac awdurdodau priffyrdd lleol, a gwarchod budd ehangach y cyhoedd i arfer eu hawliau
- h. Pwy sy'n gyfrifol am y llwybrau dargyfeirio dros dro: tiffeddianwyr neu awdurdodau priffyrdd lleol, o ystyried cydbwysedd y manteision a ddaw o'r broses, y dyhead am broses lai manwl, ac angen yr awdurdodau priffyrdd lleol i sicrhau derbynioldeb llwybrau dargyfeirio?

- i. Hysbysebu ar-lein yw'r ffordd unigol hawsaf i leihau costau awdurdodau priffyrdd lleol, er bod amser staff hefyd yn gost sylweddol; nodwyd i wybodaeth am lwybrau sydd wedi cael eu cau o ganlyniad i COVID-19 gael ei darparu'n llwyddiannus ar-lein heb hysbysebion mewn papurau newydd
- j. Mae niferoedd y gweithdrefnau presennol a ddefnyddir yng Nghymru y byddai'r opsiynau yn eu disodli (e.e. gorchmynion rheoleiddio traffig) yn isel ar hyn o bryd
- k. Nid oes llawer o dystiolaeth ynglŷn â pha elfennau o brosesau presennol sy'n eu gwneud yn aneffeithlon, anhyblyg a chostus - ac felly p'un a fydd cynigion yn mynd i'r afael â'r pwyntiau hyn yn effeithiol
- l. Bydd gwybodaeth i'r cyhoedd ynglŷn â gwyriadau ar y safle ac ar-lein, gan gynnwys ynglŷn â hygyrchedd, yn bwysig, fel y bydd gwybodaeth a chanllawiau ynglŷn â'r broses i fuddiannau gwahanol
- m. Cynigiwyd i'r pŵerau gynnwys gwyriadau dros dro ar gyfer gweithrediadau coedwigaeth ac amserlenni priodol ar gyfer darpariaethau o'r fath gan reolwyr tir Cyfoeth Naturiol Cymru

Diwygiad 2B: Sylwebaeth bellach ar faterion sy'n gyffredin i bob un o'r tri opsiwn diwygio

Gellir ond cynnal asesiad realistig o'r galw am adnoddau ychwanegol gan opsiynau ar ôl datblygu cynigion ymhellach. Byddai angen bodloni'r galw am adnoddau ychwanegol er mwyn gweithredu'r darpariaethau'n briodol.

Nodwyd sylwadau gan y grwpiau arbenigol y byddai angen i unrhyw ddiwygiad o dan 2B fod yn gydnaws â gofynion rheoliadol eraill ar ffermwy.

Ar gyfer hysbysiadau, rhoddwyd adran 135A (7) o Ddeddf Priffyrdd 1980 fel enghraifft ddeddfwriaethol ar gyfer rheoleiddio hysbysiadau. Roedd cefnogaeth eang i hysbysebu ar-lein, a nodwyd enghraifft ddiweddar o restrau ar-lein yn sgil cau hawliau tramwy cyhoeddus a thir mynediad o dan y Ddeddf Cefn Gwlad a Hawliau Tramwy o ganlyniad i'r pandemig COVID-19 – ond wrth nodi'r angen hefyd i ddarparu mapiau o'r llwybrau a effeithir.

Byddai angen darpariaeth ar gyfer gweithdrefnau all-lein o hyd ar gyfer y rhai na allant ddefnyddio TGCh am unrhyw reswm.

Ar gyfer 2B(i) a 2B(ii), ni fyddai angen i awdurdodau priffyrdd lleol gymeradwyo llwybrau dargyfeirio. Byddai hyn yn rhoi'r gwaith o ddatrys problemau sy'n dod i sylw'r awdurdod priffyrdd lleol i gamau gorfodi gan yr awdurdod priffyrdd lleol neu i'r weithdrefn gwyno arfaethedig os darperir ar ei chyfer. Yn yr un modd, byddai angen rhoi sylw i broblemau sy'n codi gyda llwybrau dargyfeirio wedi iddynt gael eu cymeradwyo o dan Opsiwn (iii) drwy'r un mecanweithiau.

Yn nhrefodaethau'r grwpiau arbenigol, nodwyd bod llawer o ansicrwydd ynghylch atebolrwydd cyfreithiol. Mae awdurdodau priffyrdd lleol yn debygol o fod yn amharod i dderbyn y risgiau a'r beichiau (beth bynnag yr opsiwn) sydd ynghlwm wrth y llwybrau amgen a ddarperir gan y tiffeddiannwr, yn enwedig pan fydd y tiffeddiannwr yn buddio ac nid yr awdurdod priffyrdd lleol na'r cyhoedd ehangach. Ar ben hynny, ni allai tiffeddiannwr fod yn sicr y byddai awdurdod priffyrdd lleol yn cytuno ag ef fod llwybr amgen heb ei archwilio y mae wedi'i osod yn cydymffurfio â'r safonau (ac ati) y byddai eu hangen, ac felly gallai'r cyfrifoldeb dros faterion fel diogelwch defnyddwyr fod yn destun anghydfod.

Cytunwyd yn fras ar weithdrefnau cwynion ar gyfer y tri opsiwn fel rhywbeth angenrheidiol i'r cyhoedd godi pryderon, ac fel gwiriad a chosb yn erbyn defnydd amhriodol.

Roedd nifer o sylwadau y byddai angen i'r mesurau gorfodi oedd ar gael fod yn gliriach ac wedi'u cryfhau i ddelio â chamddefnydd o unrhyw ddarpariaethau 2B, yn enwedig hysbysiadau o dan 2B(i) a 2B(ii). Canfu ymchwil gan Lywodraeth Cymru yn 2017² fod nifer y camau gorfodi a gymerwyd gan awdurdodau lleol yn flynyddol yn isel iawn ledled awdurdodau yng Nghymru. Teimlwyd mewn trafodaethau gan y grwpiau arbenigol fod gorfodi yn debygol o fod yn anodd ac yn gynhennus ac y byddai potensial o ddefnydd dwys ar adnoddau. Pe baent yn cael eu defnyddio ar y lefelau presennol o orfodi, prin iawn fyddai'r pwerau newydd yn destun ymyriad gan awdurdod lleol.

Cyfeiriodd nifer o safbwyntiau at botensial defnyddio mwy o lwybrau caniataol fel dewisiadau amgen i hawliau tramwy cyhoeddus. Enghreifftiau y cyfeiriwyd atynt: arferion yr awdurdodau eu hunain; treialon wrth ddefnyddio llwybrau caniataol yn ne-orllewin Lloegr; y defnydd o lwybrau caniataol yn ystod cyfyngiadau COVID-19 yn hytrach na chau llwybrau'n ffurfiol.

Awgrymwyd ystyried adran 14³ o Ddeddf Rheoleiddio Traffig Ffyrdd 1984 hefyd fel model deddfwriaethol amgen seiliedig ar bwerau sy'n cael eu defnyddio eisoes.

Opsiynau 2B(i): Sylwebaeth ar dystiolaeth a materion penodol:

Noder bod yna nifer o faterion sy'n berthnasol i'r holl opsiynau, gan gynnwys 2B(iii), yr ymdrinnir â hwy yn yr 'adran materion cyffredin' uchod.

Mae diwygiad yn debyg i adran 135A o'r Ddeddf Cefn Gwlad a Hawliau Tramwy (na chafodd ei deddfu yng Nghymru na Lloegr) yn darparu canllaw deddfwriaethol ar elfennau allweddol o gynigion ar gyfer y dull 2B(i), yn ogystal ag Opsiwn 2B(ii). (Gweler hefyd cyfeiriad i adran 14 o'r Ddeddf Rheoleiddio Traffig Ffyrdd uchod.)

Byddai Opsiwn 2B(i) yn darparu hyblygrwydd ar gyfer tiffeddianwyr i ddargyfeirio ac, ar adegau, cau hawliau tramwy cyhoeddus ar gyfer rhesymau rheoli tir. Gwnaeth nifer o bobl a ymatebodd deimlo bod yr effaith negyddol ar hawliau'r cyhoedd yn golygu na ddylai unrhyw broses seiliedig ar hysbysiadau ddarparu ar gyfer cau llwybrau heb ddarparu llwybrau amgen rhesymol (i bob pwrpas, caniatáu dargyfeirio llwybrau dros dro yn unig).

Teimlwyd yn eang gan ymatebwyr o awdurdodau priffyrdd lleol y dylai hysbysiad iddynt ynglŷn â gwiriadau fod yn destun cymeradwyaeth ganddynt cyn y byddent yn barod i dderbyn atebolrwydd dros lwybr dargyfeiriedig i'r un lefel ag ar gyfer yr hawl dramwy gyhoeddus a ddiffinnir. Gan nad yw Opsiwn 2B(i) yn darparu ar gyfer cymeradwyaeth ymlaen llaw gan awdurdodau priffyrdd lleol, byddai atebolrwydd ar gyfer llwybrau dargyfeiriedig yn fater sylweddol. Mae angen ystyriaeth gyfreithiol bellach i lywio materion atebolrwydd, gan gynnwys y goblygiadau pe na bai un neu fwy o bartïon yn bodloni'r darpariaethau cyfreithiol.

² Cost Rheoli'r Rhwydwaith Hawliau Tramwy Cyhoeddus yng Nghymru, Chwefror 2017, Llywodraeth Cymru

³ <https://www.legislation.gov.uk/cy/ukpga/1984/27/section/14>

Yn ur un modd ag opsiynau arfaethedig eraill, byddai 2B(i) yn tueddu i gynyddu beichiau ar awdurdodau priffyrdd lleol ac, yn destun i gwmpas y darpariaethau a sut y byddent yn cael eu defnyddio gan dirfeddianwyr, bydd yn effeithio ar fynediad y cyhoedd i hawliau tramwy cyhoeddus sy'n bodoli eisoes i raddfa sy'n anodd ei rhagweld. Mae beichiau presennol (a ategir gan dystiolaeth) yn golygu bod gallu awdurdodau priffyrdd lleol i brosesu gorchmynion llwybrau cyhoeddus presennol a gorchmynion rheoleiddio traffig ar hawliau tramwy cyhoeddus yn gyfyngedig. Nid ystyrir y prosesau arfaethedig gan ymarferwyr fel rhai sy'n debygol o leihau beichiau sy'n bodoli eisoes, gan gynnwys yr angen i gymryd camau gorfodi – gyda photensial i'w cynyddu hyd yn oed.

Ystyriwyd yr elfennau allweddol sy'n cysylltu Diwygiad 2B(i) â chreu gwyradau parhaol fel dyblygu arferion sy'n bodoli eisoes ac yn ddiangen.

2B(ii): Sylwebaeth ar dystiolaeth a materion penodol sy'n dod i'r amlwg:

Noder bod nifer o faterion sy'n berthnasol i'r holl opsiynau, gan gynnwys 2B(ii), yr ymdrinnir â hwy yn yr 'adran materion cyffredin' uchod.

Roedd y diffyg manylder ynglŷn â'r mecanweithiau a fyddai'n cael eu darparu i sicrhau gweithrediad effeithiol o wryadau dros dro yn defnyddio dull cod statudol yn bryder a godwyd gan nifer o ymatebwyr mewn awdurdodau priffyrdd lleol. Roedd hyn yn cynnwys y mecanwaith ar gyfer sut y byddent yn cael eu gorfodi lle bo angen.

Yn ôl ymchwil gan Lywodraeth Cymru yn 2017 (gweler troednodyn 1), mae lefelau presennol o ddefnyddio pwerau gorchmynion rheoleiddio traffig ar gyfer hawliau tramwy cyhoeddus yn isel. Byddai Opsiwn 2B(ii) yn cyflwyno proses newydd ac mae'n debygol o gynyddu gofynion a beichiau, e.e. ar gyfer gorfodi.

Ar gyfer elfen allweddol 002/amgen, nodwyd bod hawliau o'r gyfraith gyffredin i osgoi rhwystrau anghyfreithlon yn bodoli, gan wneud yr elfen allweddol yn ddiangen; ar y llaw arall, byddai cynnwys yr hawliau hynny mewn cod yn codi ymwybyddiaeth a gwneud yr hawliau hynny o'r gyfraith gyffredin yn glir. Gellid ystyried y mater yn hytrach pan fydd cod hamdden cyfrifol yn cael ei adolygu a'i ddiwygio ar y cyd â gwaith diwygio ehangach.

Mae dull 2B(ii) yn ddibynnol ar Lywodraeth Cymru yn penderfynu i ddatblygu cod mynediad awyr agored statudol newydd fel rhan o'i diwygiadau mynediad. Byddai angen penderfynu ar 2B(ii) felly, a'i ddatblygu, ar y cyd â chynigion hamdden cyfrifol.

2B(iii): Sylwebaeth ar dystiolaeth a materion penodol sy'n dod i'r amlwg:

Noder bod nifer o faterion sy'n berthnasol i'r holl opsiynau, gan gynnwys yr Opsiwn 2B(iii) hwn, yr ymdrinnir â hwy yn yr 'adran materion cyffredin' uchod.

Mae 2B(iii) yn seiliedig ar adran 135A o Ddeddf Priffyrdd 1980, a gyflwynwyd gan y Ddeddf Cefn Gwlad a Hawliau Tramwy. Mae adran 135A yn darparu canllaw deddfwriaethol sydd wedi'i ddatblygu'n glir i elfennau allweddol o'r cynigion ar gyfer dull Opsiwn 2B(iii). Mae ymatebion yn ystyried yr opsiwn i fod yn ddull dichonadwy.

Gan nad yw'r deddfwriaeth wedi cael ei deddfu yng Nghymru na Lloegr, nid oes unrhyw dystiolaeth ynglŷn â sut mae wedi gweithio yn ymarferol. Nid oes ymrwymiad i deddfu darpariaethau adran 135A yng Nghymru na Lloegr ar hyn o bryd.

Roedd hyrwyddwyr ar gyfer y dull. Byddai'r opsiwn yn darparu'r hyblygrwydd y mae tiffeddianwyr am ei gael i ddargyfeirio ac ar adegau cau hawliau tramwy cyhoeddus am resymau rheoli tir.

Fodd bynnag, codwyd pryderon hefyd y byddai angen ystyriaeth bellach ar sawl agwedd ar adran 135A fel y mae wedi'i heirio, e.e. cyfnod hysbysu gwriad, hyd, amllder defnydd, rhesymau dros ddefnyddio, a'r graddau y gellid cymhwyso gwriadau i hawliau tramwy cyhoeddus o fewn unrhyw dirddaliad.

Yn nhrefodaethau Grŵp Arbenigol 2, ni chytunwyd ar hyd y cyfnod hysbysu gofynnol o dan Opsiwn 2B(iii). Felly byddai angen i'r cyfnod a osodir gydbwyso buddiannau tiffeddianwyr, y cyhoedd ac awdurdodau priffyrdd lleol. Awgrymodd y grŵp arbenigol y gallai proses dau gam gyda chymeradwyaeth amlinellol (cymeradwyaeth mewn egwyddor ar gyfer cyfnod), wedi'i dilyn gan hysbysiad byrrach i gadarnhau union ddyddiadau, ddiwallu anghenion rheolwyr tir yn well, e.e. gweithrediadau sy'n dibynnu ar y tywydd.

Cyfeiriwyd hefyd yn nhrefodaethau'r grŵp arbenigol at yr angen i apeliadau fod yn rhan o broses Opsiwn 2B(iii), fel sy'n bodoli mewn gweithdrefnau ar gyfer ceisiadau Atodlen 14 ar gyfer gorchymyn addasu mapiau diffiniol.

Codwyd y mater o atebolrwydd ar gyfer llwybrau (dargyfeirio) amgen fel pryder – gweler y drafodaeth yn yr adran materion cyffredin uchod.

Yn yr un modd â'r opsiynau eraill, byddai 2B(iii) yn tueddu i gynyddu beichiau ar awdurdodau priffyrdd lleol ac effeithio ar hawliau'r cyhoedd mewn ffyrdd anrhagweladwy. Nododd awdurdodau priffyrdd lleol feichiau presennol ac adnoddau a gallu cyfyngedig ar gyfer gwaith hawliau tramwy cyhoeddus, gyda niferoedd cymharol fach o orchmynion llwybrau cyhoeddus a gorchmynion rheoleiddio traffig ar hawliau tramwy cyhoeddus mewn unrhyw flwyddyn.

Tabl 2: Asesu meini prawf ar gyfer Diwygiad 2B

Gosododd rhaglen y Grŵp Cynghori ar Ddiwygio Mynediad nifer o feini prawf y cafodd mesurau eu datblygu yn eu herbyn i asesu cynigion diwygio. Mae tystiolaeth a ddarparwyd gan ymatebwyr allanol a Cyfoeth Naturiol Cymru wedi cael ei defnyddio i ddatblygu'r tabl canlynol o feini prawf asesu. Mae'r tri opsiwn wedi'u cyflwyno ochr yn ochr er mwyn cynorthwyo cymhariaeth rhyngddynt.

Teitlau'r cynigion amlinellol:	Disgrifiad o'r meini prawf a mesurau	Dargyfeirio neu gau llwybrau drwy hysbysiadau	Dargyfeirio yn ôl cod mynediad statudol	Dargyfeirio dros dro ar gyfer gwaith
Disgrifiad cryno o'r cynigion amlinellol:	Amherthnasol	Symleiddio'r broses o drefnu dargyfeiriad tymor byr drwy hysbysiad heb orfod hysbysebu yn y wasg. Dylid darparu llwybr amgen a'i ddangos ar-lein ac ar lawr gwlad. Mae'n cynnwys ar gyfer mesurau ar gyfer rheoli stoc a rhesymau penodol eraill.	Cod statudol i ddiffinio'r ddarpariaeth o fesurau amgen a thymor byr er mwyn dargyfeirio mynediad cyhoeddus.	Defnyddio'r un mecanwaith sy'n cael ei ddatblygu yn Lloegr i greu dargyfeiriadau dros dro i hawliau tramwy cyhoeddus o dan adran 135A o'r Ddeddf Priffyrdd.
Disgrifiad amlinellol o'r cynnig opsiwn:	Amherthnasol	2B(i) Symleiddio'r broses o drefnu dargyfeiriad tymor byr drwy hysbysiad heb orfod hysbysebu yn y wasg. Dylid darparu llwybr amgen a'i ddangos ar-lein ac ar lawr gwlad. Mae'n cynnwys ar gyfer mesurau rheoli stoc a rhesymau penodol eraill.	2B(ii) Cod statudol i ddiffinio'r ddarpariaeth o fesurau amgen a thymor byr er mwyn dargyfeirio mynediad cyhoeddus at ddibenion rheoli tir. Byddai'r llwybrau amgen a ddarperir yn unol â'r cod yn hawl dramwy dros dro.	2B(iii) Defnyddio'r un mecanwaith sy'n cael ei ddatblygu yn Lloegr i greu dargyfeiriadau dros dro i hawliau tramwy cyhoeddus o dan adran 135A o'r Ddeddf Priffyrdd.
Graddau'r mynediad	Y swm o fynediad 'drwy hawl' yr effeithir arno. Ystyried y canlynol: <ul style="list-style-type: none"> - cyfansymiau [e.e. cilometrau/hectarau; %]; - % newidiadau; - dosbarthiad: lle a sut maent wedi'u dosbarthu yng Nghymru - mesurau yn cynnwys symiau absoliwt a/neu gymharol, e.e. fel newid o'r sefyllfa bresennol; o'u cymharu ag opsiynau eraill 	Y swm: Ni fyddai graddau'r hawliau yn newid gyda hyn [a'r holl opsiynau yn yr un modd]. Byddai'r hawliau a ddiffinnir y gellid eu hymarfer yn cael eu lleihau – ond eu disodli gan hawliau dros dro. Dosbarthiad: tybir y bydd yn cael ei gymhwyso ledled Cymru. Hawliau yr effeithir arnynt: yn ddibynnol ar y cwmpas a osodir yn narpariaethau opsiynau diwygio [nid yw wedi'i ddiffinio'n glir ar hyn o bryd, e.e. gellid bod ar gyfer llwybrau troed a llwybrau ceffylau yn unig]. Gellid diffinio cwmpas y diwygiad yn well mewn perthynas â rhesymau am gau/dargyfeirio llwybrau dros dro a gallai terfynau amser ddiffinio hawliau hefyd. Noder y gellid diffinio manylion pellach o fewn rheoliadau a chanllawiau. Mae nifer yr effeithir arnynt yn dibynnu hefyd ar ddefnydd gweithdrefn i gau/dargyfeirio llwybrau dros dro ac felly y materion uchod. Ystyried 'mewn egwyddor' beth sy'n dderbyniol o ran effaith graddfa ar hawliau: yr hyn y mae'r hawl dramwy gyhoeddus yn berthnasol iddi; faint y gellir ei chymhwyso, e.e. o ran rhesymau dros ddefnydd a chyfyngiadau ar ddefnydd. Noder: bydd darpariaethau hamdden cyfrifol a diwygiadau y tu allan i waith y Grŵp Cynghori ar Ddiwygio Mynediad yn ystyried deddfwriaeth mynediad sy'n gysylltiedig â mynediad gyda chŵn.	Dim newid i raddau hawliau mynediad ond bydd effaith ar yr hyn sy'n ymarferol drwy hawl a gywirwyd gan llwybrau amgen. Tybir i ddsbarthiad yr effaith fod ledled Cymru. Mae graddfa [niferoedd a hyd] yr effaith yn dibynnu ar gwmpas y defnydd o ddarpariaethau gan reolwyr tir. Tybir y bydd hawliau yr effeithir arnynt yn gyfyngedig i Mae angen i gwmpas y diwygiad gael ei ddiffinio mewn perthynas â rhesymau cau/dargyfeirio llwybrau dros dro + terfynau amser. Ystyried 'mewn egwyddor' beth sy'n dderbyniol o ran effaith graddfa ar hawliau: yr hyn y mae'r hawl dramwy gyhoeddus yn berthnasol iddi; faint y gellir ei chymhwyso, e.e. o ran rhesymau dros ddefnydd a chyfyngiadau ar ddefnydd. Noder: bydd darpariaethau hamdden cyfrifol a diwygiadau y tu allan i waith y Grŵp Cynghori ar Ddiwygio Mynediad yn ystyried deddfwriaeth mynediad sy'n gysylltiedig â mynediad gyda chŵn.	Dim newid i raddfa hawliau mynediad ond bydd effaith ar yr hyn sy'n ymarferol drwy hawl a gywirwyd gan llwybrau amgen. Tybir i ddsbarthiad yr effaith fod ledled Cymru. Mae graddfa [niferoedd a hyd] yr effaith yn dibynnu ar gwmpas y defnydd o ddarpariaethau gan reolwyr tir. Gellid diffinio cwmpas y diwygiad yn well mewn perthynas â rhesymau dros gau/dargyfeirio llwybrau dros dro + terfynau amser cysylltiedig. Ystyried 'mewn egwyddor' beth sy'n dderbyniol o ran effaith graddfa ar hawliau: yr hyn y mae'r hawl dramwy gyhoeddus yn berthnasol iddi, faint y gellir ei chymhwyso, e.e. o ran rhesymau dros ddefnydd a chyfyngiadau ar ddefnydd. Noder: bydd darpariaethau hamdden cyfrifol a diwygiadau y tu allan i waith y Grŵp Cynghori ar Ddiwygio Mynediad yn ystyried deddfwriaeth sy'n gysylltiedig â mynediad hamdden gyda chŵn. <u>Goblygiadau:</u> cyfyngiadau ar gwmpas y darpariaethau o ran: yr hyn y mae'r hawl dramwy gyhoeddus yn berthnasol iddi [e.e. llwybrau troed a llwybrau ceffylau yn unig?]; hyd ac amllder defnydd; nifer yr hawliau tramwy cyhoeddus yr effeithir arnynt o fewn tirdaliad ar unrhyw adeg ac o fewn cyfnod penodol. Monitro a gorfodi i sicrhau cydymffurfiaeth â datrysiadau gofynnol y broses ar gyfer diffyg cydymffurfiaeth.
Ansawdd mynediad	Hygyrchedd i ddefnyddwyr o ran: <ul style="list-style-type: none"> - cyflwr ffisegol - defnyddioldeb [ymarferoldeb] 	Yn destun lefelau defnydd darpariaethau [gweler meini prawf graddau uchod], mae'n debygol na fydd effaith ar lawer o'r rhwydwaith ehangach. Bydd cyflwr ffisegol llwybrau amgen yn destun gwaith ymgorffori a chydymffurfio â'r gofynion safonol ar gyfer llwybrau amgen gan	Yn destun lefel y defnydd o ddarpariaethau [gweler meini prawf graddau uchod], mae'n debygol na fydd effaith ar lawer o'r rhwydwaith ehangach. Bydd cyflwr ffisegol llwybrau amgen yn destun gwaith gweithredu a chydymffurfio â'r gofynion safonol ar	Yn destun lefel y defnydd o ddarpariaethau [gweler meini prawf graddau uchod], mae'n debygol na fydd effaith ar lawer o'r rhwydwaith ehangach. Bydd cyflwr ffisegol llwybrau amgen yn destun gweithredu a chydymffurfio â'r gofynion safonol ar

Teitlau'r cynigion amlinellol:	Disgrifiad o'r meini prawf a mesurau	Dargyfeirio neu gau llwybrau drwy hysbysiadau	Dargyfeirio yn ôl cod mynediad statudol	Dargyfeirio dros dro ar gyfer gwaith
	<p>mynediad a ddarperir gan ddiwygiad au hawliau]</p> <ul style="list-style-type: none"> - argaeledd i wahanol ddefnyddwyr - agosrwydd i'r boblogaeth [hefyd yn fater cydraddoleb] - presenoldeb rhwystrau i ddefnydd hawliau uwch a phobl â phroblemau symudedd - argaeledd o ran gwybodaeth, gan gynnwys presenoldeb ar y safle, e.e. arwyddion ar gyfer yr hawl dramwy gyhoeddus, neu oddi ar y safle - cysylltiad â mynediad cyhoeddus arall â hawliau tebyg 	<p>dirfeddianwyr (gallai pwerau rheoliadol ychwanegol ddarparu ar gyfer manylu gofynion llwybrau amgen yn y cynnig presennol).</p> <p>Bydd effaith debygol ar gydymffurfiaeth yn sgil gwaith monitro a gorfodi [gweler meini prawf monitro a gorfodi].</p> <p>Gweler asesiadau 2A am arolwg cyflwr a data gwybodaeth gyhoeddus, sydd, er ei bod yn wybodaeth o 2002, yn nodi bod lefelau uchel o ddiffyg cydymffurfiaeth â chyfrifoldebau cyfreithiol.</p> <p>Llwybrau dargyfeirio: effaith ar argaeledd y rhwydwaith yn destun darpariaeth llwybrau amgen da yn ogystal â darparu gwybodaeth dda ar-lein ac ar y safle. Bydd lefel y defnydd o bwerau yn penderfynu'r effaith ar ansawdd y rhwydwaith ehangach.</p>	<p>gyfer llwybrau amgen gan dirfeddianwyr.</p> <p>Bydd effaith debygol ar gydymffurfiaeth yn sgil gwaith monitro a gorfodi [gweler meini prawf monitro a gorfodi].</p> <p>Gweler asesiadau 2A am arolwg cyflwr a data gwybodaeth gyhoeddus, sydd, er ei bod yn hen wybodaeth, yn nodi y gallai fod diffyg cydymffurfiaeth sylweddol â chyfrifoldebau cyfreithiol.</p> <p>Mae effaith llwybrau dargyfeirio ar argaeledd y rhwydwaith yn destun darpariaeth llwybrau amgen da, yn ogystal â darparu gwybodaeth dda ar-lein ac ar y safle. Bydd lefel y defnydd yn penderfynu'r effaith ar ansawdd y rhwydwaith ehangach.</p>	<p>gyfer llwybrau amgen gan dirfeddianwyr.</p> <p>Bydd effaith debygol ar gydymffurfiaeth yn sgil gwaith monitro a gorfodi [gweler meini prawf monitro a gorfodi].</p> <p>Gweler asesiadau 2A am arolwg cyflwr a data gwybodaeth gyhoeddus, sydd, er ei bod yn hen wybodaeth, yn nodi y gallai fod diffyg cydymffurfiaeth sylweddol â chyfrifoldebau cyfreithiol.</p> <p>Mae effaith llwybrau dargyfeirio ar argaeledd y rhwydwaith yn destun darpariaeth llwybrau amgen da, yn ogystal â darparu gwybodaeth dda ar-lein ac ar y safle. Bydd lefel y defnydd yn penderfynu'r effaith ar ansawdd y rhwydwaith ehangach.</p>
Parhauster	<p>Mynediad 'drwy hawl' am byth, neu'n ganiataol? Sefyllfa ar gyfer defnyddwyr hawliau gwahanol?</p> <ul style="list-style-type: none"> - Sefyllfa absoliwt ac o'i chymharu ag opsiynau eraill [gweler graddau ac ansawdd] - Yn amodol i raddau sylweddol 	<p>Dim newid i statws cyfreithiol cyffredinol y rhwydwaith hawliau tramwy cyhoeddus yn gyffredinol – ond gweler eglurder a sicrwydd isod.</p> <p>Angen egluro statws llwybrau dargyfeirio a chyfrifoldebau ac atebolrwydd cysylltiedig.</p>	<p>Dim newid i statws cyffredinol y rhwydwaith hawliau tramwy cyhoeddus yn gyffredinol – ond gweler eglurder a sicrwydd isod.</p>	<p>Dim newid i statws cyffredinol y rhwydwaith hawliau tramwy cyhoeddus yn gyffredinol – ond gweler eglurder a sicrwydd isod.</p>

Teitlau'r cynigion amlinellol:	Disgrifiad o'r meini prawf a mesurau	Dargyfeirio neu gau llwybrau drwy hysbysiadau	Dargyfeirio yn ôl cod mynediad statudol	Dargyfeirio dros dro ar gyfer gwaith
Eglurder a sicrwydd	<p>Eglurder hawliau:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Syml neu gymhleth i'w deall - Yr hyn y gellir ei wneud ac na ellir ei wneud, ym mha le a phryd, ac o ran yr holl fuddiannau, yn ddealladwy - Os bydd yr opsiwn yn destun newid a sut (dros dro neu barhaol, e.e. gwaharddiadau a chyfyngiadau) - A ellir cyfleu gwybodaeth berthnasol am fynediad 	<p>Llai o sicrwydd ac eglurder o ran argaeledd y rhwydwaith, yn nodedig os bydd caniatâd i gau llwybrau. Graddfa ac effaith ar y meini prawf hyn yn ddibynnol ar fanylion y diwygiad. Monitro a gorfodi clir yn ofynnol. Gallai darpariaethau leihau achosion anghyfreithlon o gau llwybrau a gwella defnyddioldeb, ond yn ddibynnol ar lefel y defnydd o bwerau yn hytrach na pheidio â chydymffurfio â chyfrifoldebau [fodd bynnag, heb ei amcangyfrif].</p>	<p>Llai o sicrwydd ac eglurder o ran argaeledd y rhwydwaith – er na chaniateir cau llwybrau dros dro. Graddfa ac effaith yn ddibynnol ar fanylion y diwygiad – yn ddelfrydol gyda gwyradau cyfyngedig (e.e. uchafswm pellter ac amser ar gyfer gwyradau). Monitro a gorfodi clir yn ofynnol. Gallai darpariaethau leihau achosion anghyfreithlon o gau llwybrau a gwella defnyddioldeb, ond yn ddibynnol ar lefel y defnydd o bwerau yn hytrach na pheidio â chydymffurfio â chyfrifoldebau [fodd bynnag, heb ei amcangyfrif].</p>	<p>Llai o sicrwydd ac eglurder o ran argaeledd y rhwydwaith – er na chaniateir cau llwybrau dros dro. Graddfa ac effaith yn ddibynnol ar fanylion – byddai gwyradau cyfyngedig (e.e. uchafswm pellter ac amser ar gyfer gwyradau) yn rhoi mwy o sicrwydd ac eglurder. Monitro a gorfodi clir yn ofynnol. Gallai darpariaethau leihau achosion anghyfreithlon o gau llwybrau a gwella defnyddioldeb, ond yn ddibynnol ar lefel y defnydd o bwerau yn hytrach na pheidio â chydymffurfio â chyfrifoldebau [fodd bynnag, heb ei amcangyfrif].</p>
Cost	<p>Costau amcangyfrifedig cynnig ar gyfer sectorau gwahanol: amcangyfrifon gwir, dangosol neu gymharol. Ystyried gweinyddu, gweithredu costau parhaus yn nhermau:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Ariannol - Adnoddau - O'u cymharu â'r sefyllfa bresennol - O'u cymharu â chynigion eraill 	<p>Lleihau galw a chostau presennol ar gyfer gorchmynion rheoleiddio traffig pe bai nifer yr achosion anghyfreithlon o gau llwybrau [ac ati] neu gamau gorfodi'n cael eu lleihau. Ond nid oes amcangyfrif o nifer y gorchmynion rheoleiddio traffig y flwyddyn neu gamau gorfodi ar lefel Cymru. Disgwyl lleihau prosesau presennol gorchmynion rheoleiddio traffig yn ddangosol. Anodd penderfynu a fyddai'r opsiwn yn arwain at lefel isel/gymedrol/uchel o ddefnydd ac felly a fyddai'r baich cyffredinol yn cynyddu neu'n disgyn. Arbedion yn debygol o gael eu goddiweddu gan lefel gynyddol o alw am weithdrefn newydd? Disgwyl cynyddu costau o ymholiadau gan y cyhoedd ynglŷn â dargyfeirio/cau llwybrau. Yr amser cyfartalog mae'n ei gymryd i brosesu gorchymyn rheoleiddio traffig yw tua 12.30 awr ar gyfartaledd. Lefelau defnydd yn isel. Efallai y bydd llai o waith gorfodi mewn perthynas ag achosion anghyfreithlon o gau/dargyfeirio llwybrau, ond byddai creu angen i orfodi'r weithdrefn newydd. Cost gyfartalog hysbysebu fesul gorchymyn rheoleiddio traffig yw £803.91 ar hyn o bryd.⁴ Mae'n</p>	<p>Lleihau galw a chostau presennol ar gyfer gorchmynion rheoleiddio traffig neu nifer yr achosion anghyfreithlon o gau llwybrau [ac ati] y mae angen gwaith gorfodi yn eu cylch [nid oes amcangyfrif o nifer y gorchmynion rheoleiddio traffig y flwyddyn neu gamau gorfodi ar lefel Cymru]. Efallai y bydd gostyngiad [bach?] yn nifer y gorchmynion rheoleiddio traffig presennol. Byddai'r baich yn cynyddu neu'n disgyn. Arbedion yn debygol o gael eu goddiweddu gan lefel gynyddol o alw am weithdrefn newydd? Disgwyl costau uwch yn sgil ymholiadau gan y cyhoedd ynglŷn â dargyfeirio/cau llwybrau. Yr amser cyfartalog mae'n ei gymryd i brosesu gorchymyn rheoleiddio traffig yw tua 12.30 awr ar gyfartaledd. Lefelau defnydd yn isel. Efallai y bydd llai o waith gorfodi mewn perthynas ag achosion anghyfreithlon o gau/dargyfeirio llwybrau, ond byddai creu angen ar gyfer gorfodi'r weithdrefn newydd. Mae hysbyseb ar hyn o bryd yn costio £803.91 fesul gorchymyn rheoleiddio traffig ar gyfartaledd [cyfeirnod troednodyn 3]. Mae'n cymryd llai o amser yn gymharol i brosesu gweithdrefn lai manwl, ond potensial am fwy ohonynt o'u cymharu â hawliau tramwy</p>	<p>Lleihau galw a chostau presennol ar gyfer gorchmynion rheoleiddio traffig neu achosion anghyfreithlon o gau llwybrau a chamau gorfodi [nid oes amcangyfrif o niferoedd y flwyddyn]. Efallai y bydd gostyngiad [bach?] yn nifer y gorchmynion rheoleiddio traffig presennol. Byddai'r baich yn cynyddu neu'n disgyn. Arbedion yn debygol o gael eu goddiweddu gan lefel gynyddol o alw am weithdrefn newydd? Disgwyl costau uwch yn sgil ymholiadau gan y cyhoedd ynglŷn â dargyfeirio/cau llwybrau. Yr amser cyfartalog mae'n ei gymryd i brosesu gorchymyn rheoleiddio traffig yw tua 12.30 awr ar gyfartaledd. Lefelau defnydd yn isel. Efallai y bydd llai o waith gorfodi mewn perthynas ag achosion o gau/dargyfeirio llwybrau, ond byddai creu angen ar gyfer gorfodi gweithdrefn newydd. Mae hysbyseb ar hyn o bryd yn costio £803.91 fesul gorchymyn rheoleiddio traffig ar gyfartaledd [cyfeirnod troednodyn 3]. Mae'n cymryd llai o amser yn gymharol i brosesu gweithdrefn lai manwl, ond potensial am fwy ohonynt o'u cymharu â hawliau tramwy cyhoeddus / gorchmynion rheoleiddio traffig. Byddai angen</p>

⁴ 'Cost Rheoli'r Rhwydwaith Hawliau Tramwy Cyhoeddus yng Nghymru', 2017, Atodiad 1, Llywodraeth Cymru

Teitlau'r cynigion amlinellol:	Disgrifiad o'r meini prawf a mesurau	Dargyfeirio neu gau llwybrau drwy hysbysiadau	Dargyfeirio yn ôl cod mynediad statudol	Dargyfeirio dros dro ar gyfer gwaith
		cymryd llai o amser yn gymharol i brosesu gweithdrefn lai manwl, ond potensial i fwy ohonynt o gymharu â hawliau tramwy cyhoeddus / gorchmynion rheoleiddio traffig. Byddai angen gwneud cyfrif ar gyfer amser prosesu a chostau rheoli gwefan.	cyhoeddus / gorchmynion rheoleiddio traffig. Byddai angen gwneud cyfrif ar gyfer amser prosesu a chostau rheoli gwefan.	gwneud cyfrif ar gyfer amser prosesu a chostau rheoli gwefan.
Monitro a gorfodi	Gorfodi hawliau a chyfrifoldebau, o ran: <ul style="list-style-type: none"> - Gallu i orfodi - Galw/angen am gamau gorfodi - Effaith debygol ar gydymffurfiaeth â hawliau a chyfrifoldebau - Y gallu i fonitro'r opsiwn a'r gwaith o'i weithredu 	Effaith yn anodd ei phennu. Rhywfaint o ostyngiad yn nifer yr achosion anghyfreithlon presennol o gau/dargyfeirio llwybrau os caiff ei ddefnyddio'n dda. Byddai galw dilynol i fonitro a gorfodi'r ddarpariaeth newydd hon.	Anodd penderfynu a fyddai'n arwain at lefel isel/gymedrol/uchel o ddefnydd ac a fyddai camddefnydd yn cynyddu gwaith gorfodi. Monitro ac ymateb i ymholiadau ynghyd â chwynion y cyhoedd yn debygol o gynyddu, yn enwedig pan gaiff ei gyflwyno'n gyntaf.	Anodd penderfynu a fyddai'n arwain at lefel isel/gymedrol/uchel o ddefnydd ac a fyddai camddefnydd yn cynyddu gwaith gorfodi. Monitro ac ymateb i ymholiadau ynghyd â chwynion y cyhoedd yn debygol o gynyddu, yn enwedig pan gaiff ei gyflwyno'n gyntaf.
Mynediad cyfartal	Effaith gadarnhaol neu negyddol ar fynediad cyfartal. Ystyried y canlynol: <ul style="list-style-type: none"> - Poblogaeth gyffredinol - Pobl â nodweddion gwarchod dig - Yn benodol, ar gyfer y rhai sydd â phroblemau symudedd; anghydraddoldebau cymdeithasol - Effeithiau gwahaniaethol: ar dirfeddianwyr - Effeithiau gwahanol: ar ddosbarthiadau defnyddwyr - Graddfa'r effeithiau ar y blaenorol 	Mae mynediad cyfartal yn gofyn am ddarpariaeth sydd yr un mor helaeth o lwybrau amgen, a gwaith gorfodi mewn perthynas â safonau a darparu gwybodaeth. Byddai angen i achosion o gau llwybrau sy'n cyfyngu ar rai defnyddwyr gydymffurfio â deddfwriaeth cydraddoldeb. Mae angen i'r opsiwn ddarparu ar gyfer rheoleiddio a chanllawiau ar ddefnyddio pŵerau, gan gynnwys materion fel darparu llwybrau amgen heb archwiliadau effeithiol a/neu drefn gydymffurfio.	Mae mynediad cyfartal yn gofyn am ddarpariaeth sydd yr un mor helaeth o lwybrau amgen [gan ddilyn deddfwriaeth cydraddoldeb], a gwaith gorfodi mewn perthynas â safonau a darparu gwybodaeth. Gall fod yn anodd cael cydymffurfiaeth o'r fath ar lwybrau amgen a ddarperir heb archwiliadau effeithiol a/neu drefn gydymffurfio.	Mae mynediad cyfartal yn gofyn am ddarpariaeth sydd yr un mor helaeth o lwybrau amgen [gan ddilyn deddfwriaeth cydraddoldeb], a gwaith gorfodi mewn perthynas â safonau a darparu gwybodaeth. Gall fod yn anodd cael cydymffurfiaeth o'r fath ar lwybrau amgen a ddarperir heb archwiliadau effeithiol a/neu drefn gydymffurfio.

Teitlau'r cynigion amlinellol:	Disgrifiad o'r meini prawf a mesurau	Dargyfeirio neu gau llwybrau drwy hysbysiadau	Dargyfeirio yn ôl cod mynediad statudol	Dargyfeirio dros dro ar gyfer gwaith
Mwy o effeithlonrwydd a thryloywder	Gwell a/neu lai o ofynion proses ar gyfer rhanddeiliaid; cymryd llai o amser, gan gynnwys ar gyfer prosesau gweinyddol [gweler costau hefyd]; gwell mynediad at brosesau gan randdeiliaid.	Baich sy'n haws ac yn llai os ceir y gostyngiad disgwylidig mewn gorchmynion rheoleiddio traffig a gofynion. Angen pennu lefel y defnydd o orchmynion rheoleiddio traffig. Galw anfesuredig am ddarpariaethau; rhai costau buddsoddi gyda gweithdrefn newydd. Llai o graffu ar y broses – yn fwy anodd cymryd camau gorfodi mewn perthynas ag achosion o'i thorri. Angen mwy o fanylion a gwaith i asesu graddfa'r defnydd o'r broses gwynion ac effeithiau. Bydd monitro a gorfodi ynghyd â darpariaeth dda o wybodaeth yn effeithio ar dryloywder y broses a defnydd; i fod yn fuddiol, mae angen iddi arwain at gynnydd yng nghydymffurfiaeth gyffredinol rheolwyr tir â chyfrifoldebau.	Baich sy'n haws ac yn llai os ceir y gostyngiad disgwylidig mewn gorchmynion rheoleiddio traffig a gofynion. Angen pennu lefel y defnydd o orchmynion rheoleiddio traffig. Galw anfesuredig, gan gynnwys costau buddsoddi ar gyfer gweithdrefn newydd. Llai o graffu ar y broses. Bydd monitro a gorfodi ynghyd â darpariaeth dda o wybodaeth yn effeithio ar dryloywder y broses a defnydd; angen iddi arwain hefyd at ostyngiad cyffredinol mewn achosion o ddiffyg cydymffurfio gan reolwyr tir wrth rwystro neu ddargyfeirio llwybrau.	Baich sy'n haws ac yn llai os ceir y gostyngiad disgwylidig mewn gorchmynion rheoleiddio traffig a gofynion. Angen pennu lefel y defnydd o orchmynion rheoleiddio traffig. Galw anfesuredig, gan gynnwys costau buddsoddi gweithdrefn newydd. Mwy o graffu ar y broses o'i chymharu ag Opsiwn (i) neu (ii). Angen mwy o fanylion a gwaith i asesu graddfa'r defnydd o'r broses gwynion ac effeithiau. Bydd monitro a gorfodi ynghyd â darpariaeth dda o wybodaeth yn effeithio ar dryloywder y broses a defnydd; angen iddi hefyd arwain at ostyngiad cyffredinol mewn achosion o ddiffyg cydymffurfio gan reolwyr tir wrth rwystro neu ddargyfeirio llwybrau.
Ecosystema u a gwynwch ecosystema u	Effeithiau cadarnhaol, negyddol neu niwtral. Ffactorau i'w hystyried os yw tystiolaeth yn caniatáu o ran effeithiau ar rywogaethau a chynefinoedd: <ul style="list-style-type: none"> - graddfa: byddai newid i hawliau ardal/hyd yn berthnasol a cheir effeithiau [gan gynnwys graddfa'r safleoedd a rhywogaethau gwarchod dig a fyddai'n cael eu heffeithio?] - newid i lefelau a math neu gymeriad effeithiau - newid i ddosbarthiad effeithiau [eang; ardaloedd penodol?] - gallu i wrthsefyll effeithiau [cynefinoe 	Gall roi gwell cyfle i gau llwybrau dros dro ar gyfer rhesymau cadwraeth natur a threftadaeth, er yr ystyrir y galw presennol i fod yn isel iawn.	Gall roi gwell cyfle i gau llwybrau dros dro ar gyfer rhesymau cadwraeth natur a threftadaeth, er yr ystyrir y galw presennol i fod yn isel iawn.	Gall roi gwell cyfle i gau llwybrau dros dro ar gyfer rhesymau cadwraeth natur a threftadaeth, er yr ystyrir y galw presennol i fod yn isel iawn.

Teitlau'r cynigion amlinellol:	Disgrifiad o'r meini prawf a mesurau	Dargyfeirio neu gau llwybrau drwy hysbysiadau	Dargyfeirio yn ôl cod mynediad statudol	Dargyfeirio dros dro ar gyfer gwaith
	<p>dd/rhywog aethau]</p> <ul style="list-style-type: none"> - darpariaeth ddigonol i atal neu liniaru effeithiau 			
Rheoli tir a dŵr yn gynaliadwy	<p>Ystyried a yw'n cael effaith gadarnhaol, niwtral neu negyddol ar reoli tir neu dŵr:</p> <ul style="list-style-type: none"> - amharu ar dda byw a rheoli da byw - effaith ar reolaeth tir amaethyddol neu dir arall - Goblygiadau bioddiogelwch sylweddol? - Potensial bod mwy o dir yn cael ei ddefnyddio [graddfa'r galw?] <p>Noder: Ystyriaethau ar gyfer ecosystemau i'w cynnwys yn yr ystyriaeth flaenorol uchod.</p>	<p>Gall roi cyfle gwell i gau llwybrau dros dro ar gyfer rheoli tir a dŵr. Llai o faich ar gyfer defnyddwyr rheolaidd o weithdrefnau cau, fel Cyfoeth Naturiol Cymru ar gyfer gweithrediadau coedwigaeth, a fydd yn debygol o elwa. Mae defnydd o waharddiadau a chyfyngiadau o dan y Ddeddf Cefn Gwlad a Hawliau Tramwy yn isel heblaw gan Cyfoeth Naturiol Cymru.</p>	<p>Gall roi cyfle gwell i gau llwybrau dros dro ar gyfer rheoli tir a dŵr. Llai o faich ar gyfer defnyddwyr rheolaidd o weithdrefnau cau, fel Cyfoeth Naturiol Cymru ar gyfer gweithrediadau coedwigaeth, a fydd yn debygol o elwa. Mae defnydd o waharddiadau a chyfyngiadau o dan y Ddeddf Cefn Gwlad a Hawliau Tramwy yn isel heblaw gan Cyfoeth Naturiol Cymru.</p>	<p>Gall roi cyfle gwell i gau llwybrau dros dro ar gyfer rheoli tir a dŵr. Llai o faich ar gyfer defnyddwyr rheolaidd o weithdrefnau cau, fel Cyfoeth Naturiol Cymru ar gyfer gweithrediadau coedwigaeth, a fydd yn debygol o elwa. Mae defnydd o waharddiadau a chyfyngiadau o dan y Ddeddf Cefn Gwlad a Hawliau Tramwy yn isel heblaw gan Cyfoeth Naturiol Cymru.</p>
Iechyd a llesiant	<p>Ystyried a yw'n cael effaith gadarnhaol, niwtral neu negyddol ar lesiant ffisegol a meddyliol. Ystyried y canlynol:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Newidiadau i ddefnydd a'r buddion sy'n deillio ohono - Effaith ar grwpiau poblogaeth gwahanol, e.e. yn gymharol ddifreintiedig 	<p>Wedi'i bennu gan gydbwysedd effeithiau – gweler y meini prawf uchod</p>	<p>Wedi'i bennu gan gydbwysedd effeithiau – gweler y meini prawf uchod</p>	<p>Wedi'i bennu gan gydbwysedd effeithiau – gweler y meini prawf uchod</p>
Cydyntiant cymunedol	<p>Ystyried a yw'n cael effaith gadarnhaol, niwtral neu negyddol ar gydlyniant cymunedol.</p>	<p>Wedi'i bennu gan gydbwysedd effeithiau – gweler y meini prawf uchod</p>	<p>Wedi'i bennu gan gydbwysedd effeithiau – gweler y meini prawf uchod</p>	<p>Wedi'i bennu gan gydbwysedd effeithiau – gweler y meini prawf uchod</p>

Teitlau'r cynigion amlinellol:	Disgrifiad o'r meini prawf a mesurau	Dargyfeirio neu gau llwybrau drwy hysbysiadau	Dargyfeirio yn ôl cod mynediad statudol	Dargyfeirio dros dro ar gyfer gwaith
	<p>Ystyried y canlynol:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Newidiadau i ddefnydd lleol a hygyrched o fewn ardal - Newidiadau i lesiant a buddion economaidd lleol - Effaith debygol ar fuddiannau cymunedol 			
<p>Busnes llwyddiannus a chyfrifol</p>	<p>Ystyried a yw'n cael effaith gadarnhaol, niwtral neu negyddol ar fusnes cyfrifol. Ystyried y canlynol:</p> <ul style="list-style-type: none"> - effaith ar gyfleoedd economaidd - effaith newidiadau ar weithgarwch economaidd ar sectorau gwahanol - dosbarthiad [gweler graddau] <p>Noder: gall tystiolaeth o wir gostau neu effaith gyffredinol [cadarnhaol, negyddol ac ati] fod yn anodd ei hasesu ar hyn o bryd.</p>	<p>Mwy o hyblygrwydd ar gyfer rheolwyr tir. Cyflawnir gweithrediadau rheoli tir yn haws ac yn gynt wrth gydymffurfio â chyfrifoldebau mynediad cyhoeddus. Wedi'i bennu gan gydbwysedd effeithiau – gweler y meini prawf uchod.</p>	<p>Mwy o hyblygrwydd ar gyfer rheolwyr tir. Cyflawnir gweithrediadau rheoli tir yn haws ac yn gynt wrth gydymffurfio â chyfrifoldebau mynediad cyhoeddus. Wedi'i bennu gan gydbwysedd effeithiau – gweler y meini prawf uchod. Potensial ar gyfer cydymffurfiaeth haws a gwell â chynlluniau taliadau fferm.</p>	<p>Mwy o hyblygrwydd ar gyfer rheolwyr tir. Cyflawnir gweithrediadau rheoli tir yn haws ac yn gynt wrth gydymffurfio â chyfrifoldebau mynediad cyhoeddus. Wedi'i bennu gan gydbwysedd effeithiau – gweler y meini prawf uchod. Potensial ar gyfer cydymffurfiaeth haws a gwell â chynlluniau taliadau fferm.</p>

Tablau elfennau allweddol

Mae'r tri thabl isod yn amlinellu'r elfennau allweddol a gynigiwyd gan y 'grŵp arbenigol' yn ystod y cam nodi opsiynau. Maent hefyd yn nodi'r diwygiadau a gynigiwyd i'r elfennau allweddol hyn yn dilyn y dadansoddiad uchod ac ymgynghoriad â'r grwpiau arbenigol.

Cyfeirnod	2B(i) Yr elfen ofynnol ar gyfer y cynnig opsiwn amlinellol	Ystyriaethau / newidiadau posibl i wella elfennau allweddol yr opsiwn
001.	<p>Symud y cyfrifoldeb i berchnogion tir hysbysu awdurdodau priffyrdd lleol o'u bwriad i ddargyfeirio/cau llwybr dros dro</p> <ul style="list-style-type: none"> • [Darpariaethau deddfwriaeth newydd] • Symleiddio a chyflymu'r broses o gau/dargyfeirio llwybr • Arweiniad i gynhyrchu templed ar gyfer hysbysiad 	<ul style="list-style-type: none"> • Mireinio elfennau allweddol i roi cydbwysedd derbyniol rhwng hyblygrwydd ar gyfer rheolwyr tir, prosesau llai manwl, pwy sy'n gyfrifol am lwybrau dargyfeirio, a chyfyngu cwmpas defnydd sy'n gwarchod buddiannau mynediad y cyhoedd • Diwygio'r opsiwn fel bod yr holl elfennau allweddol yn darparu ar gyfer gwyradau yn unig, h.y. mae'n rhaid i lwybr amgen gael ei ddarparu – dim achosion o gau llwybr • Diwygio geiriau'r elfen allweddol: dylai fod ar gyfer tiffeddianwyr [nid perchnogion tir yn unig]
002.	<p>Darpariaethau deddfwriaeth newydd:</p> <ul style="list-style-type: none"> • pŵer ar gyfer tiffeddianwyr cofrestredig i hysbysu am gau/dargyfeirio [llwybrau troed / llwybrau ceffylau?] dros dro ac yn y tymor byr • pwerau i reoleiddio darpariaethau 	<ul style="list-style-type: none"> • Diffinio cyfyngiadau ar wneud gwyradau • Mwy o eglurder y byddai rheoliadau yn manylu ar y gofynion ar gyfer llwybrau dargyfeirio • Mabwysiadu elfen allweddol 002/amgen, sef nad yw achosion o gau o fewn cwmpas – yn ddarostyngedig yn hytrach i brosesau sy'n bodoli eisoes megis gorchmynion rheoleiddio traffig dros dro
003.	<p>Dylai awdurdodau priffyrdd lleol dderbyn yr holl wybodaeth berthnasol wedi'i</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Darpariaeth bwysig ar gyfer opsiwn ymarferol

	<p>chynnwys yn yr hysbysiad gan berchnogion tir:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Rhestr wirio (rhesymau dros gau/dargyfeirio beth a pham) • Map/cynllun o'r llwybr sydd wedi'i gau/dargyfeirio • Llwybr amgen ar gael (os nad oes, yna rhesymau pam felly) • Gallu awdurdod lleol i fonitro amlder cau llwybrau a chwestiynu'r angen 	<ul style="list-style-type: none"> • Hepgor elfen allweddol 003/amgen – nid yw porth TGCh canolog yn hanfodol i gyflenwi'r opsiwn; gellid ei gyflwyno yn nes ymlaen
004.	<p>Perchnogion tir yn cofrestru tir gyda'r awdurdod lleol – awdurdodau lleol yn rheoli'r gofrestr</p> <ul style="list-style-type: none"> • Cofrestru ar gyfer defnyddio'r broses symlach hon • Darparu perchnogaeth tir/cynlluniau • Gall awdurdodau lleol nodi parseli o dir a pherchenogaeth a chadw cofnod o achosion blaenorol o ddargyfeirio/cau llwybrau a'r rhesymau drostynt 	<ul style="list-style-type: none"> • Derbynnir yn eang fel rhywbeth angenrheidiol ar gyfer y broses a ragwelir.
005.	<p>Opsiwn ar gyfer gwahardd/dargyfeirio dros dro:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Gwaharddiad ar gyfer mathau o ddefnyddwyr penodol (gan barhau i ganiatáu mathau eraill o fynediad) os ystyrir bod hynny'n broblem ar adegau penodol. E.e. cyfyngu cŵn yn ystod y tymor wyna / er mwyn gwarchod bywyd gwyllt • Ni fyddai gofyniad ar gyfer llwybr amgen 	<ul style="list-style-type: none"> • Byddai darpariaeth yn cyfyngu sicrwydd a disgwyliadau'r cyhoedd ar gyfer teithiau cysylltiol • Penderfynu a oes angen i'r opsiwn ddarparu llwybr amgen • Darparu llwybrau amgen caniatol yn opsiwn o hyd [heb fod angen diwygio deddfwriaethol]
006.	<p>Proses gwyno sy'n galluogi proses fwy tryloyw (y mae modd ei herio).</p> <ul style="list-style-type: none"> • Ar gael i ddefnyddwyr / y cyhoedd 	<ul style="list-style-type: none"> • Derbynnir yn eang • Angen proses gytbwys a chyson • Angen manylder pellach os penderfynir bwrw ymlaen ag ef
007.	<p>Angen i hysbysiadau gael eu nodi â dyddiadau [dyddiadau dechrau a dod i ben]</p> <ul style="list-style-type: none"> • Cyfrifoldeb ar berchennog y tir i sicrhau bod hysbysiadau yn eu lle ac yn cael eu tynnu ar y dyddiad a nodir • Gweithdrefn orfodi gan yr awdurdod lleol i ysgogi hyn, gan 	<ul style="list-style-type: none"> • Derbynnir yn eang

	sicrhau na fydd llwybr yn cael ei ddargyfeirio/cau am gyfnod hirach nag sydd angen	
008.	<p>Cyfathrebu am hysbysiadau: Tirfeddianwyr i hysbysu'r awdurdod priffyrdd lleol – ar-lein Cyfathrebu ar-lein gan yr awdurdod lleol i'r canlynol:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Grwpiau defnyddwyr - Y cyhoedd - Rhanddeiliaid <p>Tirfeddianwyr:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Gofyniad am hysbysiad ar y safle a chynllun waeth beth yw hyd cyfnod cau'r llwybr 	<ul style="list-style-type: none"> • Derbynnir yn eang
009.	Cod mynediad i'r awyr agored / Cyfathrebu â defnyddwyr ynghylch y posibilrwydd o newid llwybrau ar lawr gwlad	<ul style="list-style-type: none"> • Derbynnir yn eang

Tabl 2: Opsiwn 2B(ii): Dargyfeirio neu gau llwybrau drwy hysbysiadau – ystyriaethau ar gyfer diwygiadau i elfennau allweddol

Cyfeirnod	2B(ii) Yr elfen ofynnol ar gyfer y cynnig opsiwn amlinellol	Ystyriaethau / newidiadau posibl i wella elfennau allweddol yr opsiwn
001.	Deddfwriaeth ar gyfer cod mynediad statudol er mwyn galluogi'r opsiwn hwn (y byddai elfennau gorfodol a chynghorol yn perthyn iddo)	<ul style="list-style-type: none"> • Angenrheidiol i'r opsiwn fel y'i cynigiwyd • Gwaith pellach i ddiffinio'r manylion (gweler y sylwebaeth ynglŷn â materion cyffredin)
002.	<p>Diffinio (arweiniad) amgylchiadau dargyfeiriad(au)</p> <ul style="list-style-type: none"> • Diffinio tirfeddiannwr • Mewnbwn gan randdeiliaid (e.e. Fforwm Mynediad Cenedlaethol Cymru) <p>Diffinio'r amgylchiadau yn y cod yn glir ar gyfer defnyddwyr / perchnogion tir / rheolwyr tir Trawsnewidiol (yn gyfan gwbl / gan mwyaf) Prosesau (nid newid llwybr ar gyfer gwaith)</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Angenrheidiol i ddiffinio cwmpas y pŵer a phroses. • Gellid datblygu llwybrau amgen a fframwaith caniatol heb fod angen dull yr opsiwn cod statudol arfaethedig? • Opsiwn 002/amgen wedi'i hepgor – gellir ystyried defnyddwyr yn mynd o amgylch rhwystrau yn gyfreithlon [ac ati] wrth ddrafftio cod mynediad statudol
003.	<p>Diffinio llwybr amgen rhesymol</p> <ul style="list-style-type: none"> • Darpariaeth ddiogel a rhesymol • [Llofnodwyd] 	<ul style="list-style-type: none"> • Hanfodol i ddiffinio gofynion llwybr [dargyfeirio] amgen

Cyfeirnod	2B(ii) Yr elfen ofynnol ar gyfer y cynnig opsiwn amlinellol	Ystyriaethau / newidiadau posibl i wella elfennau allweddol yr opsiwn
	<p>Atebolrwydd ar gyfer perchennog y tir a defnyddwyr</p> <ul style="list-style-type: none"> Hawliau tramwy <p>Cyfleustra Cyfathrebu Diogel/cyfatebol</p>	<ul style="list-style-type: none"> Mae angen rhoi ystyriaeth cyfreithiol pellach i atebolrwydd ynghylch gwyradau yn ystod y cam drafftio Opsiwn 003/amgen wedi'i hepgor – gellid ystyried y mater wrth ddrafftio cod mynediad statudol
004.	Cyfathrebu – yr hyn y dylid ei ddisgwyl yn y cod (rhaeadru'r cod i bawb); hysbysiadau ffurfiol	<ul style="list-style-type: none"> Cefnogaeth eang ar gyfer darparu gwybodaeth a chyfathrebu a thempledi safonol ar gyfer hysbysiadau
005.	Datblygu cod statudol cyffredinol – ar gyfer pob mynediad ar hyd hawliau tramwy cyhoeddus ac o dan y Ddeddf Cefn Gwlad a Hawliau Tramwy	<ul style="list-style-type: none"> Ystyried rhinweddau fframwaith gwell ar gyfer llwybrau amgen caniatol yn hytrach na'r dull hwn, er nad yw llwybrau caniatol yn bodloni pryderon rheolwyr tir ynglŷn ag atebolrwydd ar gyfer llwybrau amgen
006.	<p>Am ba hyd y bydd y cod statudol yn parhau?</p> <ul style="list-style-type: none"> Pryd y bydd angen gwneud cais am ddargyfeiriad hirach? <p>(yn mynd yn ôl i'r cam diffinio)</p>	<ul style="list-style-type: none"> Mae angen diffinio manylion megis hyd, amllder defnydd, rhesymau dros ddefnydd [ac ati] Byddai angen defnyddio pwerau sy'n bodoli eisoes ar gyfer cau llwybrau (e.e. gorchmynion rheoleiddio traffig) Byddai angen defnyddio pwerau sy'n bodoli eisoes (e.e. gorchmynion rheoleiddio traffig) ar gyfer gwyradau na ddarperir ar eu cyfer gan yr opsiwn hwn
007.	<p>Cyfathrebu – ar lawr gwlad</p> <ul style="list-style-type: none"> Templed arwyddion (i fod yn rhan o'r cod) Presenoldeb penodol ar y cyfryngau cymdeithasol 	<ul style="list-style-type: none"> Gweler hefyd sylwad 004 Cwmpas cyfyngedig a llwybrau amgen da
008.	Proses apelio trwy'r awdurdod priffyrdd	<ul style="list-style-type: none"> Diwygio'r geiriau i'w alw'n broses gwyno

Cyfeirnod	2B(ii) Yr elfen ofynnol ar gyfer y cynnig opsiwn amlinellol	Ystyriaethau / newidiadau posibl i wella elfennau allweddol yr opsiwn
	<ul style="list-style-type: none"> Ar gyfer defnyddwyr sydd am gwyno am gau/dargyfeirio llwybr am gyfnod byr (<i>gormod o achosion</i>) Cosbau neu orchymyn 	<ul style="list-style-type: none"> Angenrheidiol i orfodi defnydd cywir o ddarpariaethau ac ar gyfer datrys cwynion Potensial ar gyfer mwy o faich ar randdeiliaid

Tabl 2: Opsiwn 2B(iii): Dargyfeirio neu gau llwybrau drwy hysbysiadau – ystyriaethau ar gyfer diwygiadau i elfennau allweddol

Cyfeirnod	2B(iii) Yr elfennau gofynnol	Ystyriaethau / newidiadau posibl i wella elfennau allweddol yr opsiwn
001.	<p>Diffinio [gan ddefnyddio cynigion deddfwriaethol drafft yn Lloegr] adran 135A newydd o'r Ddeddf Priffyrdd:</p> <ul style="list-style-type: none"> Awdurdodau lleol i gael pwerau newydd i greu dargyfeiriadau newydd ar gyfer rhesymau rheoli tir penodol: gwaith [yn ymwneud ag amaethyddiaeth] a rheoli da byw Awdurdod priffyrdd lleol yn penderfynu ar ddargyfeiriadau dros dro ac yn eu gwneud Dargyfeiriadau sydd wedi'u gwneud yn briodol i gael statws hawliau tramwy cyhoeddus dros dro a phwerau [ar gyfer awdurdodau priffyrdd lleol], hawliau a chyfrifoldebau cysylltiedig Hawliau i dirfeddianwyr wneud cais am gau llwybrau dros dro Rheoliadau ar gyfer y broses <p>[A ddylid ystyried dargyfeirio neu gau am gyfnod mwy cyfyngedig a rhoi hyn ar waith trwy hysbysiad?]</p>	<ul style="list-style-type: none"> Eglurder ynglŷn â rhesymau a chyfyngiadau ar y defnydd o ddarpariaethau; ystyried cwmpas i gynnwys gweithrediadau coedwigaeth Gallai cyfyngiadau gynnwys nifer a graddau cyfyngedig o achosion o ddargyfeirio/cau llwybrau o'r fath ar unrhyw dirddaliad neu dirddaliad cyfagos yn ystod cyfnod penodedig Byddai pwerau yn ôl disgrisiwn ar gyfer awdurdodau priffyrdd lleol yn darparu gwell hyblygrwydd Peidio â chynnwys achosion o gau o fewn cwmpas yr opsiwn Mae'r defnydd presennol o orchymynion rheoleiddio traffig yn isel – graddfa defnydd cynyddol yn anodd ei hasesu
002.	<p>Pwerau rheoliadol i ddiffinio proses a meini prawf, gan gynnwys:</p> <ul style="list-style-type: none"> ffurflen a gwneud ceisiadau, 	<ul style="list-style-type: none"> Teimlir yn eang fod 002 yn elfen angenrheidiol

Cyfeirnod	2B(iii) Yr elfennau gofynnol	Ystyriaethau / newidiadau posibl i wella elfennau allweddol yr opsiwn
	<ul style="list-style-type: none"> • meini prawf asesu a phrosesu ceisiadau; • meini prawf penderfynu [gan gynnwys asesiad o lwybrau amgen, e.e. effaith ar y rhwydwaith / teithiau cysylltiol; iechyd a diogelwch; mynediad lleiaf rhwystrol ac ati] • ceisiadau ar-lein [a hysbysiadau – gweler isod] i'r awdurdod priffyrdd lleol • safonau ar gyfer darparu llwybrau amgen [gan gynnwys cysylltedd; ffurf hysbysiadau/arwyddion • cau llwybrau mewn amgylchiadau eithriadol yn unig 	<ul style="list-style-type: none"> • Cafwyd sylw ar elfennau allweddol 002/amgen a 003/amgen ar gyfer porth ceisiadau [a hysbysiadau] canolog i Gymru [gweler isod] fel defnyddiol i ymgeiswyr - er nad oedd tystiolaeth ei fod yn hanfodol i'r opsiwn
003.	<p>Darparu cyfnod rhybudd o 14 diwrnod cyn y caiff unrhyw waith ei wneud. Teimlwyd mai dyma fyddai'n gywir.</p> <p>Gofyniad i'r hysbysiad gael ei gyflwyno ar-lein drwy wefan yr awdurdod lleol</p> <p>Awdurdodau priffyrdd lleol i ddarparu hysbysiadau/arwyddion safonol ar gyfer tiffeddianwyr/rheolwyr tir gyda dyddiadau dechrau/dod i ben wedi'u stampio arnynt er mwyn eu codi ar y safle.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Angen am hysbysiadau a gefnogir yng nghyd-destun yr opsiwn; angen stampiau dyddiadau; cynhelir ar-lein • Ni chytunir yn gyffredinol ar gyfnod ar gyfer hysbysiadau fel 14 diwrnod – bydd angen cydbwysio buddiannau (e.e. yn ymatebol i anghenion tiffeddianwyr; amser digonol ar gyfer awdurdodau priffyrdd lleol i brosesu ac archwilio llwybrau) • Gallai amlinelliad dau gam a champau cadarnhau ddarparu gwell hyblygrwydd (gweler sylwebaeth)
004.	<p>Darparu mecanwaith ar gyfer cau llwybrau mewn rhai achosion gan ddefnyddio'r rheol 28 diwrnod fel y caiff ei chymhwyso yn y Ddeddf Cefn Gwlad a Hawliau Tramwy. Cyfyngu ar ehangder a nifer y llwybrau a gaiff eu heffeithio o fewn cyfnod penodedig o amser [yn flynyddol, efallai, neu o fewn cyfnod o X o flynyddoedd]</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Gwahaniaeth mewn safbwyntiau o blaid ac yn erbyn darpariaeth, yn nodedig ynglŷn ag achosion o gau • Gyda photensial i weithio ar y cyd â'r Ddeddf Cefn Gwlad a Hawliau Tramwy a gwaharddiadau a chyfyngiadau ar dir mynediad • Pryderon ynglŷn ag anghenion ac ymarferoldeb yr elfen hon a graddfa ei defnydd gydag effaith ganlyniadol ar fynediad

Cyfeirnod	2B(iii) Yr elfennau gofynnol	Ystyriaethau / newidiadau posibl i wella elfennau allweddol yr opsiwn
		<p>cyhoeddus, potensial ar gyfer diystyru'r gwyradau ac angen gorfodi.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Hefgor darpariaeth i gadw at ddulliau Opsiwn (i) neu (ii)
005.	<p>Proses ymgeisio ar-lein i leihau'r amser gweinyddu ar gyfer yr awdurdod lleol, gan gynnwys templedi/ffurflenni i'w creu ar gyfer yr holl waith papur cyfreithiol ar-lein.</p> <p>Hysbysiadau ar-lein am ddargyfeiriadau – gan leihau'r costau hysbysebu.</p> <p>Arwyddion/hysbysiadau ar y safle: yr awdurdod priffyrdd lleol i ddarparu arwyddion ar gyfer y safle i'w rhoi yn eu lle gan berchennog y tir / rheolwr tir yn lle cyflawni'r gwaith o nodi'r dargyfeiriad ei hun, a byddai hyn yn lleihau'r gost.</p> <p>[Lleihau'r costau cyffredinol: amcangyfrifir y gellid lleihau costau'r broses i gyn lleied â £300 y cais [o amcangyfrif o dros £2,000]. Fodd bynnag, gallai greu gwaith newydd ac ychwanegol]</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Cefnogwyd yn gyffredinol yng nghyd-destun yr opsiwn ar yr amod na ddylai ceisiadau a gwybodaeth fod ar-lein yn unig.
006.	<p>Byddai pwerau i ddargyfeirio hawliau tramwy cyhoeddus dros dro yn cadw'r un atebolwydd. Bu trafodaeth hefyd ynghylch trosglwyddo llai o atebolwydd o'r Ddeddf Cefn Gwlad a Hawliau Tramwy er mwyn ei gymhwyso i hawliau tramwy cyhoeddus yn ogystal.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Mae angen ystyriaeth gyfreithiol bellach o oblygiadau atebolwydd • Mater prosesu: Gallai awdurdodau priffyrdd lleol dderbyn atebolwydd os ydynt yn archwilio llwybrau dargyfeirio cyn iddynt ddod i rym • Atebolwydd y llwybr dargyfeirio i fod yr un peth ag ar gyfer llwybrau caniatol – byddai'n lleihau atyniad y broses ar gyfer perchnogion tir • Gostyngiad pellach mewn atebolwydd ar gyfer hawliau tramwy cyhoeddus yn unol â'r Ddeddf Cefn Gwlad a Hawliau Tramwy [neu yn ôl Deddf y Môr a

Cyfeirnod	2B(iii) Yr elfennau gofynnol	Ystyriaethau / newidiadau posibl i wella elfennau allweddol yr opsiwn
		Mynediad i'r Arfordir yn Lloegr]
007.	Dyletswydd perchennog y tir / rheolwr y tir fyddai codi arwyddion/ffensys dros dro (mewn achosion sy'n ymwneud â rheoli da byw) er mwyn nodi'r dargyfeiriad. Dyletswydd yr awdurdod lleol i ddarparu'r arwyddion i'r tiffeddiannwr eu defnyddio. Hysbysiadau gyda map o'r llwybr yr effeithir arno ar wefan yr awdurdod priffyrdd lleol.	<ul style="list-style-type: none"> • Ie, cynnwys yr elfen • 007/amgen – mae porth canolog ar gyfer hysbysiadau a cheisiadau yn cynnig manteision heb fod yn hanfodol. Gadael nes hwyrach ymlaen • Cysylltiad â 3A hefyd yn fuddiol.
008.	Bydd angen i ddarpariaethau ystyried defnydd hawliau uwch posibl o lwybrau troed sy'n ddarostyngedig i ganlyniad cynigion ar gyfer Diwygiad 2A. Byddai galluogi deddfwriaeth lle darperir manylion drwy reoliadau yn fwy hyblyg ac yn haws ei hadolygu yn y dyfodol.	<ul style="list-style-type: none"> • Cytunir yn gyffredinol fod 2A yn debygol o effeithio ar alw am wyriadau a'r dull sydd ei angen ar eu cyfer: yn synhwyrol fod 2B wedi'i ddatblygu yn sgil y penderfyniad ynghylch diwygiadau 2A • Byddai dull rheoliadol ar gyfer darpariaethau manwl yn fwy hyblyg • Ansicrwydd ynglŷn â galw a defnydd
Ychwanegol	Gwybodaeth a chanllawiau ynglŷn â'r darpariaethau newydd ar gyfer y cyhoedd, rheolwyr tir a rhanddeiliaid eraill, gan gynnwys codau hamdden cyfrifol; darparu gwybodaeth ar-lein am wyriadau dros dro unigol ar gyfer defnyddwyr hamdden	<ul style="list-style-type: none"> • Ychwanegu elfen ynghylch darparu gwybodaeth a chanllawiau i gefnogi'r gwaith o weithredu'r opsiwn • Sicrhau cyswllt â diwygiadau 3A cyn belled ag y bo hynny'n berthnasol

Crynodeb o'r camau nesaf

Bydd yr adroddiad hwn yn cael ei gyflwyno i'r Gweinidogion ar gyfer adolygiad ffurfiol ym mis Tachwedd 2020. Unwaith y cytunir arnynt, caiff y newidiadau a awgrymwyd yn y tablau elfennau allweddol (uchod) eu gweithredu a chaiff set derfynol o opsiynau diwygio arfaethedig ei llunio.

Ym mis Ionawr 2021, bydd sesiynau olaf y grwpiau arbenigol yn cael eu cynnal, a'r rhain fydd y cyfarfodydd dethol opsiynau. Y dasg yn y cyfarfod hwn yw i aelodau'r grwpiau arbenigol drafod yr opsiynau a ffeirir ar gyfer pob maes diwygio, a dod i gonsensws ynglŷn â'r opsiynau hynny lle bo hynny'n bosibl. Wedi hynny, bydd yr adroddiad terfynol yn cael ei ysgrifennu i'w gyflwyno i'r Gweinidog ar ddiwedd mis Mawrth 2021.

Atodiad 1: Rhestr o'r sefydliadau a ymatebodd i'r 'cais am dystiolaeth'

Ymatebodd cynrychiolwyr o'r sefydliadau canlynol i'r 'cais am dystiolaeth' gan y Grŵp Cynghori ar Ddiwygio Mynediad a anfonwyd yn ystod haf 2020:

- Fforwm Mynediad Lleol Arfon a Dwyfor, Gwynedd
- Fforwm Mynediad Lleol Parc Cenedlaethol Bannau Brycheiniog
- Parc Cenedlaethol Bannau Brycheiniog (cynrychiolydd grŵp arbenigol)
- Cymdeithas Ceffylau Prydain (cynrychiolydd grŵp arbenigol)
- Cyngor Mynyddda Prydain (cynrychiolydd grŵp arbenigol)
- Cadw
- Canŵ Cymru
- Cyngor Sir Caerfyrddin (cynrychiolydd grŵp arbenigol)
- Awdurdod Lleol Ceredigion (cynrychiolydd grŵp arbenigol)
- Cymdeithas Tir a Busnesau Cefn Gwlad (cynrychiolydd/cynrychiolwyr grŵp arbenigol)
- Cycling UK (cynrychiolydd/cynrychiolwyr grŵp arbenigol)
- Fforwm Mynediad Lleol ar y Cyd Sir y Fflint a Wrecsam
- Y Sefydliad Hawliau Tramwy Cyhoeddus a Rheoli Mynediad
- Y Weinyddiaeth Amddiffyn (cynrychiolydd grŵp arbenigol)
- Cynrychiolydd cenedlaethol, fforymau mynediad lleol Cymru
- Y Gymdeithas Mannau Agored (cynrychiolwyr grŵp arbenigol)
- Awdurdod Parc Cenedlaethol Arfordir Penfro (cynrychiolydd grŵp arbenigol)
- Fforwm Mynediad Lleol Powys
- Fforwm Mynediad Lleol Rhondda Cynon Taf
- Grŵp Darparwyr Gweithgareddau Awyr Agored De Cymru
- Dinas a Sir Abertawe (cynrychiolydd grŵp arbenigol)
- Sefydliad Twristiaeth Gweithgareddau Cymru (aelod o'r Fforwm Mynediad Cenedlaethol)
- Cyngor Bwrdeistref Sirol Bro Morgannwg (cynrychiolydd grŵp arbenigol)

Ymatebion mewnol Cyfoeth Naturiol Cymru

- Y Tîm Tystiolaeth, Polisi a Thrwyddedu
- Y Tîm Gwybodaeth a Thystiolaeth o fewn Tystiolaeth, Polisi a Thrwyddedu
- Y Tîm Rheoli Tir
- Y Tîm Ecosystemau Morol ac Arfordirol
- Y Tîm Polisi a Chynllunio Morol ac Arfordirol
- Gweithrediadau Gogledd-orllewin Cymru
- Gweithrediadau Gogledd-ddwyrain Cymru
- Tîm Safleoedd Gogledd-orllewin Cymru
- Tîm Mynediad a Hamdden Awyr Agored
- Tîm Gweithrediadau Canol De Cymru
- Y Tîm Rheoli Adnoddau Naturiol yn Gynaliadwy
- Mannau Cynaliadwy – Y Tîm Rheoli Tir a Môr
- Y Tîm Llesiant ac Integreiddio